

Fra Ove Juhls hjemmeside om nordiske krydsere (<https://nk.oju.dk/index.html>):

En beretning fra sejl og motor lige efter krigen. NK-klubben havde i den periode fælles sommer tur hvert år.

Morsom og interessant fortælling fra Nordisk Krydserklubs tur til Oslo

Gennem Smøgen i den norske Skærgaard

Ved Nordisk Krydserklubs sammenkomst forleden i København, som vi omtaler i dagbogen, gav Kaj Hansen en meget morsom og interessant skildring af oplevelser på krydserklubbens togt til Norge.

Beretningen drejede sig kun om en enkel dag. Man var lige afsejlet fra Lysekil, og derefter hed det: Vi finder ud forbi Guldholmen og andre holme i den hensigt at gå udenskærs.

Harry vil imidlertid gerne vise os en seværdighed og foreslår, vi går igennem et løb der kaldes Smøgen og hvor han engang har været med Bachelor. Mange sejlere har i tidens løb malet deres navne på klipperne, fortæller han, og da vi ikke vil gå glip af noget, holder vi af mod Smøgen.

Indsejlingen til dette løb flankeres af en lilleputby, dermed sine talrige træhuse og det knejsede kirketårn ragende op over det hele - på afstand minder det om billeder fra det sydlige Frankrig og Italien. Naturfolkene farveglæde lever frit og utvungent her på de yderste nøgne øer - fjernt fra civilisationens degenererede modeopfattelse af samstemmende farveharmonier.

Som brogede mosaikstumper drysset over den neutrale grå bund ligger husene, hvor klippen giver anledning til fodfæste. Særlig ned mod vandet, hvor klippen flader ud, trænges husene så hårdt, at de yderste rager halvt ud over vandet og må støttes af pæle.

Er det Holland, Frankrig eller Italien, vi er kommet til - det er ligegyldigt - her er noget, vi slet ikke kender i Danmark. Her er fremmedartet - stemningen over hele sceneriet er os ukendt. Vi fornemmer trods byens maleriske udseende at den der lever sit liv her, må præges af den snævre plads og de hårde klipper.

Desværre har vi ikke tid til at lægge bi. I små slag krydser Majbritt, Tarzan og Sindbad op gennem løbet med en udkigspost i stævnen. Det grunder brat op, og mindre hyggelige brokker ses tydeligt på bunden gennem det klare vand. Løbet deler sig og vi holder på det styrbords.

Idyllen brydes af en råbende og voldsom gestikulerende herre der åbenbart vil os noget. Han følger os inde på land, men da vi ikke forstår noget af, hvad han råber, og en fremmed sejler, der ligger bag os, besvarer hans ordflom, sejler vi roligt videre, medens den fremmede båd vender om.

Og sikken et held - ellers havde vi været en morsom oplevelse fattigere. Løbet vi kom ind i, havde vel en bredde af ca. 10 m. - der var næsten stille derinde, da de velvoksne klipper på siderne ragede op over vore mastetoppe og tog al vind.

Vi gled stille frem - næsten i rækkefølge, Majbritt, Sindbad og Tarzan med få meters mellemrum. Men er vi gået forkert? Det ser ud til, at løbet ender en snes meter længere fremme - klipper hele vejen rundt.

" Den er god " råber de fra Majbritt - " smid sejlene " der bliver travlhed om bord. Vi springer til fald og skøder - sejlene rovser i dæk.

" Stop farten med en spand inden vi klasker sammen " så for pokker hvordan kommer vi ud af den suppedas. Da stirrer vi som hypnotiserede på klippen om bagbord - for ud af den kommer en sejljolle glidende.

Synet er så overraskende, at det tydeligt står skrevet i vore måbende ansigtsudtryk. Hva - der er jo hul. Efter lidt parlamentaren med manden i jollen stager de Majbritt ind i klipperevnen og betyder os at vente, til de har sonderet terrænet.

Kanalen har vel her en bredde på 3m, men et lille stykke inde er der et vinkelret, hvor vi nu kan se, de prøver at dreje Majbritt igennem. Det går lige netop - og vi følger efter.

Efter knækket har kanalen en længde på 50m, og visse steder er bredden kun ca. 2½m. Vanddybden går det lige med. vi springer op på klipperne der her flader noget ud, og trækker bådene igennem til kanalens munding.

Harry får igen et helt intelligent lys til at skinne i vore øjne ved højtideligt at fastslå at han nu ikke mere er helt sikker på, at det var her, de kom igennem med Bachelor.

Vi kan ikke sætte sejl og krydse os fri af kanalmundingen - men til alt held vil Majbrit's påhængsmotor starte og trække alle 3 både ud i mere frit farvand. Vinden er fin herude agten for tværs 4 - 5 sekundmeter. Uden for skærene ser vi et par hvide sejl - vi gætter på Can og Krabat.

Det gode vejr ser ud til at få en ende nu - det tordner i det fjerne og mørke skyer kommer nærmere. Vi får noget regn med efterfølgende flovt vejr det meste af eftermiddagen.

Kl.5 er vi ca. 5 sømil fra Kosterøerne. Vinden kommer igen - den frisker, og vi ruller 3-4 omgange på Sindbad, medens krydserne Majbritt og Tarzan skifter fra genuafok til krydsfok.

Vi taler om Strømstad som dagens mål, men regnede ud, at vi med den friske vind og gode lejlighed må kunne nå Hankø ved 10 -tiden om aftenen.

Vi passerede Tistlerne og de dystre Søstre i Oslofjordens munding i rask fart. I skumringen får vi øje på fyret ved indsejlingen til Hankø. Farvandet udenfor lader ingen tvivl om, at vi nærmer os centrum for Hankø regattaens område - opfyldt som det er med brogede kapsejladsmærker.

Det er næsten mørkt, da vi kommer indenfor skærene. Hist og her i småvige ser vi forankrede lystsejlere. Tarzan er foran og styrer mod en større klynge både - vi følger efter.

De fleste både ligger for svaj - der er ingen bro - og vi tænker på at kaste anker. Så ser vi Tarzan forsvinde bag en ø - hvor vil han hen?

Vi følger efter og når begivenhedernes centrum: en større vig med snesevis af opankrede fartøjer og en bro ved klubhuset hvor bådene ligger 5-6 uden på hinanden. Tarzan er som uddød - sejlene ligger på dækket - ikke en sjæl om bord.

Vi gør klart skib og får en sen middag - klokken er vel halv tolv.

NK D2, måske på vej gennem det omtalte, nu spærrede "Smöghålet" i enden af Smögens havn i den svenske vestsøkærgård nord for Marstrand.

Båden var bygget i 1930 med navnet "Revanche II", senere (1936-46) ejet af Christian Nielsen under navnet "CAN II" hvorefter den fik navnet "Tarzan", som jo nævnes her i fortællingen.

Den forliste i 1997 under navnet "Sekita".

Læs om forliset her:

<https://nk.oju.dk/nkd2.html>

De omtalte nordiske krydsere er med stor sandsynlighed:

Majbritt = NK D20 "Maj-Britt"

CAN = NK D4 "CAN III"

Tarzan = NK D2 "Sekita"

Krabat = NK D12 – "Casing", som blev solgt til USA ca. 1956

Båden "Sindbad" kendes ikke som nordisk krydser, men Axel Holm havde i 1937 en 6-meter med navnet "Sindbad", tegnet af Dahlström og bygget af Svendsen i Kbh 1923. Oprindeligt hed den 6 D17 "K.D.Y 23", og senere "Fakir".

I 1946 købte Axel Holm NK D20 af en ung pige der havde vundet den i et lotteri – han døbte båden "Maj-Britt".

Det kunne meget vel være hans gamle 6-meter, der er med på NK-turen for gammelt

venskabs skyld – i øvrigt opgives en senere ejer af "Sindbad" som P. Holm, men om han er i familie med Axel Holm ved jeg ikke.